

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 55. ТОМ 3
ISSUE 55. VOLUME 3

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 11 від 13.10.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 55. Том 3. – 342 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантук М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Л.З.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гіжесяк Ян** – доктор габітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Заєць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагула М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантук Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тиміш Л.І.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; **Тельбак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.apfn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантук М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2022

*Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 11 from 13.10.2022)*

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 55. Volume 3. – 342 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andriyev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomrya** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanysyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchuk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Department (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **L. Tymish** – PhD (History), Associate Professor, Department of the Ukraine's History and Law, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University; **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustyomenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 - History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.apfn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Дмитро ТРЕЙТЯКСУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ ГРЕЦЬКОЇ
ЕТНІЧНОЇ МЕНШИНИ В УКРАЇНІ В 20-30-ТІ РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ.....4**Василь ХОМІЦЬКИЙ**ШЛЯХ АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО СВЯТОСТІ,
КРІЗЬ ПРИЗМУ ПРОСВІТНИЦТВА І АВТОКЕФАЛЬНИХ РУХІВ.....11**Наталія ЧУПРІНОВА**ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЕГІОНУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ – НОВИЙ ЕТАП
ВІЙСЬКОВОГО БУДІВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....18**Марія ШЕВЧЕНКО, Олена ГУРСЬКА, Наталія ПЕРЕХОДЬКО**

ОСВІТА ЖІНОК В КРАЇНАХ АЗІЇ: ІСТОРИЧНИЙ ОГЛЯД ТА РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....23

Denys SHPAK, Valentyn SHEVCHUK, Maria OVCHARTHE HISTORY OF THE BEGINNING AND PERMANENT FUNCTIONING
OF HOSPITAL RELIGIOUS CHAPELS IN UKRAINE.....30

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Вікторія ОЛЕНДАРЬОВАДИЗАЙН ОБКЛАДИНОК СВІТОВИХ ГЛЯНЦЕВИХ ЖУРНАЛІВ
НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ.....39**Вікторія ОЛІЙНИК**

УКРАЇНСЬКА ІЛЮСТРАЦІЯ: СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КЛАСИЧНИХ ФОРМ.....46

Галина ОЛІЙНИК, Лариса КРАСНЮК

ШИРМА ЯК ЕЛЕМЕНТ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ.....52

Галина ОЛІЙНИК

ІВАН ЛЕВИНСЬКИЙ – ВІДОМИЙ АРХІТЕКТОР ЛЬВОВА.....59

Олена САВІЦЬКА

ПРО ОСОБЛИВОСТІ КОЛЬОРОТИПІВ У ДИЗАЙНІ ЗАЧІСКИ.....64

Тетяна СЛЮСАРЕНКОПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ БАНДУРНОГО ВИКОНАВСТВА ХАРКОВА
(ХХ – ХХІ СТ.).....73**СЮЙ ШАНМІН**СУЧАСНІ ЗАСОБИ ПРОМОЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГЕНТА.....80**Мар'яна ФРАНЧУК, Віктор ШОСТАК**

ВИТОКИ ЕСТЕТИКИ І ЗМІСТУ НАРОДНОГО ТАНЦЮ.....84

Катерина ЦИГИКАЛОМЕТОДИКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ НА СКУЛЬПТУРНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
У 1990Х- НА ПОЧАТКУ 2000Х.....89**Петро ШЕВЧУК**ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....95**Ольга ЩЕРБАКОВА, Юрій ЩЕРБАКОВ**

«ПАТЕТИЧНИЙ КОНЦЕРТ» ФЕРЕНЦА ЛІСТА: ВІД ОРИГІНАЛУ ДО АРАНЖУВАННЯ.....101

Надія ЮРІЙЧУКШІСТЬ ФУГ НА ТЕМУ «ВАСН» ДЛЯ ОРГАНУ АБО ПЕДАЛЬНОГО
ФОРТЕПІАНО ОР. 60 Р. ШУМАНА: ДО ПИТАНЬ КОМПОЗИЦІЇ.....107

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Марія СЛАБИК

МОВЛЕННЄВИЙ ЖАНР «СПОРТИВНЕ ІНТЕРВ'Ю» (НА МАТЕРІАЛІ ОПУБЛІКОВАНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ ПРО ФУТБОЛ АНГЛІЙСЬКОЮ ТА УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ)..... 113

Liudmyla SMALKO, Tetiana VOROBIOVA

ABSTRACT IN ENGLISH TO THE ARTICLE IN UKRAINIAN:
HOW TO PREVENT FIRST LANGUAGE INTERFERENCE IN TRANSLATION
(A CASE STUDY OF THE ARTICLES IN HUMANITIES).....123

Мар'яна СОЛЮК

ВІДТВОРЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЗНАЧЕНОСТІ / НЕОЗНАЧЕНОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ДЕПЕШМОД»).....130

Наталія СТАХНЮК

СПЕЦИФІКА ОНОМАСТИКОНУ РОМАНУ ОЛЬГИ ТОКАРЧУК
«ВЕДИ СВІЙ ПЛУГ ПОНАД КІСТКАМИ МЕРТВИХ».....135

Ярина СТЕЦЬКО, Наталія ДМИТРАСЕВИЧ

ЕКСПРЕСІЯ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО СИНТЕЗУ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ..... 142

Ольга ТАМАРКІНА

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ ЕКОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ СТУДЕНТАМИ
НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....148

Настасія ТКАЧЕНКО

ОНОМАСТИЧНІ РЕАЛІЇ В ПОЕТИЧНОМУ ДОРОБКУ ПАВЛА ВОЛЬВАЧА.....153

Олена ТКАЧИК, Анастасія ЧЕРНИЖ

КОРПУСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....159

Каріне ХАЧАТУРЯН

УЯВНІСТЬ І МЕЖІ ХУДОЖНОСТІ В ЛІТЕРАТУРІ.....164

Anna CHERNYSH

PSYCHOANALYTIC CODES OF THE INTRRRPRETATION OF A LITERARY WORK..... 170

ПЕДАГОГІКА

Андрій САВЧЕНКО

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРАКТИЧНА РОЗРОБКА МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРІВ ТАКТИЧНОГО РІВНЯ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ..... 179

Олексій САМОЙЛЕНКО, Світлана САВЧУК, Ольга КАНАРОВА

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ТА ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....186

Віталій СВИРИДЮК, Ольга СВИРИДЮК

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....192

Valentyna SERHEIEVA, Olga ILISHOVA, Tetiana TSEHELNYK

FORMING AN INCLUSIVE CULTURE AMONG PRE-SCHOOL TEACHERS.....201

Тетяна СИЧ

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ.....208

Anna SLATVINSKA

ANALYSIS OF CONCEPTUAL AND CATEGORICAL APPARATUS
OF REHABILITATION TEACHERS TRAINING TO WORK IN INCLUSIVE EDUCATION.....213

Соломія СЛОБОДЯН

МЕТА, ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ КАТЕХИЗИ ДОРОСЛИХ У ДОКУМЕНТАХ ЦЕРКВИ..... 222

Альона СОЛОДЧУК ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ МАСОВОЇ ШКОЛИ.....	230
Артем СТРИЖАКОВ ОСОБИСТІСТЬ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ – ЇХ ВЗАЄМОВПЛИВИ.....	236
Людмила ТАРАСЮК, Леся ГЕРАСИМЮК, Валерій ЛІЩИНА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	242
Надія ТЕНДІТНА, Наталія ЛИСЕНКО МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ФОТОКВЕСТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ МИХАЙЛА ПЕТРЕНКА У ЗЗСО ТА ЗВО	248
Інна ТИМЧУК, Світлана ПОГОРІЛА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК УСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	254
Viktoriia TOKARCHUK, Yuliia SHUBA CLIL METHODOLOGY IN TEACHING ACADEMIC WRITING: PARAGRAPH-LEVEL SUPPORT ACTIVITIES.....	261
Ірина ФЕКЕТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СТУДЕНТАМИ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	270
Лада ФІЛАТОВА, Ольга ХАРЛАМОВА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НУШ.....	275
Olga TSARYK, Nataliia RYBINA, Iryna HUMOVSKA THE CHALLENGE OF TEACHING FUTURE INTERPRETERS ONLINE.....	283
Ірина ЧОРНА-КЛИМОВЕЦЬ, Ірина СЕМЕРЯК МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІЛОВОМУ ПИСЬМІ ЗАСОБОМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ.....	291
Лариса ШАПОВАЛ СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ВИМОГ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	299
Володимир ШЕВЧЕНКО ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ.....	306
Илаха Вагиф гызы ШИХАЛИЕВА РОЛЬ СЕМЬИ В ОБУЧЕНИИ И ВОСПИТАНИИ ПРОБЛЕМНЫХ ДЕТЕЙ.....	313
Олексій ШТЕПА, Світлана КОВАЛЕНКО ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ТА ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ....	320
Наталія ЯЦИШИН, Ольга МЕЛЬНИЧУК НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	326
РЕЦЕНЗІЇ	
Jan GRZESIAK, Olha BANIT, Ivan ZYMOMRYA POLIFONICZNY CHARAKTER SZKOŁY WYŻSZEJ.....	332

УДК 37.091.3

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-3-29>**Олексій САМОЙЛЕНКО,***orcid.org/0000-0002-6374-4168*

доктор педагогічних наук,

доцент

*Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій**(Київ, Україна) alex1mdu@gmail.com***Світлана САВЧУК,***orcid.org/0000-0002-9218-4919**викладач циклової комісії шкільної, дошкільної педагогіки, психології та методик**Фахового коледжу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської**обласної ради**(Луцьк, Україна) svit0287@gmail.com***Ольга КАНАРОВА,***orcid.org/0000-0001-6876-6326*

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи

*Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького**(Запоріжжя, Україна) olga_mdpu@ukr.net*

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ТА ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті проаналізовані особливості дистанційного навчання, визначено фактори впливу на навчання, та розглянуті його ризики. Встановлено, що заклади освіти з початком пандемії запровадили підходи дистанційного та змішаного навчання для ефективного викладання та використовували цифрові технології для реалізації навчальних програм. Дистанційне навчання під час пандемії допомагало студентам зручно та швидко здобувати необхідні навички для задоволення потреб у майбутній роботі. Використання технологій в освітньому секторі не є новою концепцією, оскільки сучасні комп'ютерні технології, такі як онлайн-навчання та інші інструменти, вже використовуються в різних формах. Однак попит на технології та онлайн-платформи для навчання значно зріс під час глобальної епідемії та війни в Україні, спричиненої Російською Федерацією в 2022 році.

Метою дослідження було визначити, які фактори мають вплив на дистанційне навчання, які платформи знають та віддають перевагу здобувачі освіти. Адже, ефективне онлайн-навчання вимагає взаємозалежності для спільного розуміння цілей навчання в навчальній спільноті. Ретельний моніторинг факторів впливу на навчання дозволить визначити потреби студентів і відповідно організувати навчання. Базою дослідження стали студенти Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій, Луцького педагогічного коледжу та Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

У результаті дослідження, переважна більшість студентів відмітили платформи Classroom та Moodle. Майже рівномірно розподілились платформи для створення інтерактивних тестів, використання інтерактивних дошок, сервіси для онлайн-демонстрацій. Також було задане питання, які саме фактори з перерахованих мають найбільший вплив на бажання студентів навчатись при дистанційній формі. Адже, дистанційне навчання це перш за все висока здатність самоконтролю студента. Автори зазначають, що розподіл відповідей між матеріальними факторами, необхідністю отримати диплом та бажанням стати спеціалістом розподілились відносно рівномірно. Також були проаналізовані відповіді студентів в відкритому опитуванні.

Ключові слова: дистанційне навчання, цифрові інструменти, цифрові платформи, опитування, анкетування, заклади вищої освіти, коледжі.

Oleksii SAMOILENKO,
orcid.org/0000-0002-6374-4168
Doctor of Pedagogical Sciences,
Associate Professor

*Educational and Research Institute of Information Security and Strategic Communications
(Kyiv, Ukraine), alex1mdu@gmail.com*

Svitlana SAVCHUK,
orcid.org/0000-0002-9218-4919

*Lecturer at the Cycle Commission Preschool, School Pedagogy, Psychology and Methods
Municipal Institution of Higher Education "Lutsk Pedagogical College" of the Volyn Regional Council
(Lutsk, Ukraine) svit0287@gmail.com*

Olga KANAROVA,
orcid.org/0000-0001-6876-6326

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Preschool Education and Social Work
Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytsky
(Zaporizhzhia, Ukraine) olga_mdpu@ukr.net*

FACTORS OF INFLUENCE ON DISTANCE LEARNING OF STUDENTS OF HIGHER AND PRE-HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The article analyzes the features of distance learning, identifies the factors influencing learning, and considers its risks. It is established that since the beginning of the pandemic, educational institutions have introduced distance and blended learning approaches for effective teaching and used digital technologies to implement curricula. Distance learning during the pandemic helped students conveniently and quickly acquire the necessary skills to meet the needs of future work. The use of technology in the education sector is not a new concept, as modern computer technology such as online learning and other tools are already being used in various forms. However, the demand for technology and online learning platforms has increased significantly during the global epidemic and the war in Ukraine caused by the Russian Federation in 2022.

The purpose of the study was to determine what factors influence distance learning, which platforms are known and preferred by students. After all, effective online learning requires interdependence for a common understanding of learning goals in the learning community. Careful monitoring of the factors influencing learning will allow to identify the needs of students and organize training accordingly.

As a result of the study, the vast majority of students noted the platforms Classroom and Moodle. Platforms for creating interactive tests, using interactive whiteboards, services for online demonstrations were almost evenly distributed. The basis of the study were students of the Educational and Research Institute of Information Security and Strategic Communications, Lutsk Pedagogical College and Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University

The question was also asked, which of these factors have the greatest impact on the desire of students to study remotely. After all, distance learning is primarily a high ability of self-control of the student. The authors note that the distribution of responses between material factors, the need to obtain a diploma and the desire to become a specialist were distributed relatively evenly. The answers of students in an open survey were also analyzed.

Key words: distance learning, digital tools, digital platforms, surveys, questionnaires, higher education institutions, colleges.

Постановка проблеми. Сучасні освітні стандарти орієнтують на перехід від навчання як процесу, в якому студент є об'єктом впливу викладача, до навчання, де студент стає активним суб'єктом з правом самостійного вибору умов та засобів оволодіння необхідними компетентностями, а викладач виконує роль партнера в комунікації зі студентами. Дистанційне навчання (Distance Learning, Distance Education) – це така форма організації освітнього процесу, основою якої є самостійна робота студента. Це дає змогу навчатися у зручний для людини час та у віддаленому від викладача місці (тому дистанційне). Але багато вче-

них та дослідників, науковців відзначають, що саме дистанційне навчання – це є саморозвиток, самоосвіта та самоконтроль студента. На думку авторів, необхідно розглянути, які саме фактори впливають на навчання студентів при дистанційній формі, що саме підвищує мотивацію. Які вони знають дистанційні платформи, та які інструменти, на їхню думку є ефективними. Для цього автори створили опитувальник, який поширили серед студентів своїх закладів освіти.

Аналіз досліджень і публікацій. Проаналізувавши праці вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як В. Биков, К. Осадча, О. Малихін,

О. Спірін, О. Овчарук, Л. Карташова, Н. Бьорн-Андерсен, Р. Деллінг, автори знайшли підтвердження широкого розповсюдження дистанційного навчання в Україні, Європі та Америці. Особливо масового розвитку воно набуло з початком пандемії, і на зараз продовжується через війну в Україні. Шляхи покращення ефективності дистанційного навчання досліджували М. Ніари, Є. Манусу, А. Ліонаракис, Л. Карташова, О. Спірін, В. Прибилова, В. Олійник та ін. На їхню думку дистанційне навчання є досить суперечливою формою навчання з позицій ефективності. Дослідженню різних аспектів процесу самостійної роботи, питань самоосвіти студентів та викладачів, присвятили свої роботи ряд таких вчених - А. Алексюк, Ю. Бабанський, В. Безпалько, С. Дяченко, Б. Єсіпов, О. Васюк, Н. Морзе, Р. Нізамов, А. Усова.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У результаті аналізу наукових вітчизняних досліджень, авторами встановлено, що недостатньо уваги приділено саме опитуванню студентів, проведенню анкетувань щодо їх бажання навчатись, бути здатними до самоконтролю та самоорганізації під час дистанційного навчання. Опитування дасть змогу студентам критично мислити, що саме йому заважає навчатись, та які інструменти дистанційного навчання є ефективними в роботі.

Мета статті. Проаналізувати праці вчених, які є на сьогодні, щодо ризиків, які виникають під час дистанційного навчання; через опитування та анкетування узагальнити сприйняття дистанційного навчання студентами, виділити основні фактори, які впливають на їх ефективне навчання, визначити ступінь обізнаності цифрових платформ.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Навчатися вчитися – топ-навичка не тільки для майбутнього, а тут і зараз. Освітні експерти переконані, що у 2030 році процес навчання стане безперервним. Тому для студентів є нагода прокачати свій скіл, більше навчаючись самостійно за умов якісно організованого дистанційного навчання. Період воєнного стану та COVID-19 внесли корективи в навчальне середовище в Україні. Адже більш широкого застосування набуло дистанційне та змішане навчання, яке раніше використовувалось лише частково, хоча і в багатьох закладах освіти України. Постали унікальні виклики перед усіма типами та рівнями навчання, вищої освіти, передвищої, професійної, післядипломної. Ціле покоління студентів відчуло, як може впливати на них перервана освіта та навчання. Тому саме безперервність, використання ІКТ та підвищення цифрових навичок і викладачів, і студентів, забезпечить якісну освіту в такий важкий час в Україні.

Інформатизація процесу освіти та новітні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) за умови повного їх використання та введення до освітнього процесу, докорінно змінюють перебіг життя суспільства. У процесі дистанційного навчання часто використовуються дистанційні курси – інформаційні продукти, які є достатніми для навчання за окремими навчальними дисциплінами» (Положення про дистанційне навчання, 2004). Що позитивно впливає на підвищення цифрової грамотності викладачів.

Деякі дослідники розглядають дистанційне навчання як новий щабель заочного навчання, обумовлений розвитком засобів телекомунікацій і особливо розвитком Інтернету. Авторам даного дослідження ближче позиція В. Мурадової (Мурадова, 2015), яка вважає, що дистанційне навчання не можна зводити до вдосконаленого заочного навчання, тому що між ними є принципові відмінності, а саме:

- постійний контакт з викладачем, можливість оперативного обговорення з ним виникаючих питань;
- можливість організації дискусій, спільної роботи над проектами та інших видів групових робіт у ході вивчення курсу.

У педагогічній літературі дистанційне навчання розглядається як якісно нова форма освіти, що ґрунтується на принципах самостійності навчання студентів, сучасних педагогічних методах, технічних засобах передачі інформації як особливого типу освітньої діяльності, що робить процес гнучким, варіативним, багатовекторним, уможливорює навчання студентам індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до їх потреб, інтересів і здібностей.

Але дистанційне навчання має багато і ризиків. Згідно звіту Європейського центру (Cedefop, 2020), викладачі та студенти стикаються з такими проблемами:

- відсутність доступу до обладнання та підключення до Інтернету, необхідного для дистанційного навчання;
- відсутність цифрових навичок та компетенцій для ефективного використання платформ; поганий досвід створення цифрового навчального змісту;
- відсутність досвіду в електронному навчанні та інших методах дистанційного навчання, особливо для викладання практичних компонентів;
- побоювання щодо питань конфіденційності, авторських прав та захисту даних.

Застосування новітніх інформаційних технологій і засобів навчання, використання онлайн технологій в умовах дистанційного навчання

потребує від викладачів і адміністрації вводити додаткові заходи для контролю, якості робіт, зменшення та уникнення плагіату під час виконання контрольних, практичних, самостійних, тестових робіт. Адже компетентності викладачів, сприяють їхній участі у безперервному професійному розвитку, їх мобільності, залучення до розробки курсів дистанційного навчання.

Дистанційне навчання набуло широкого поширення також у багатьох країнах світу і з кожним роком його популярність стрімко зростає. Наприклад, у США та Канаді як альтернативу традиційному навчанню створено віртуальні університети, де кожен студент може отримати освіту за основними дистанційними курсами на базі будь якого університету. В Європі створено відкриті університети дистанційної освіти, тобто група навчальних закладів, які реалізують дистанційні програми. Методики такого навчання передбачають застосування нових інформаційних технологій, які включають супутникове телебачення, комп'ютерні мережі, мультимедіа тощо. У колі провідних навчальних закладів світу, наприклад, Національному технологічному університеті (США), Шанхайському університеті (КНР), створені і набули популярності такі відносно нові інституції дистанційної освіти та самоосвіти, як телеуніверситети, тьютерські центри (мультимедійне навчання), інформаційні центри (інтернет-навчання) (Даченко, Сузанська, 2017).

Дистанційне навчання розглядається науковцями, як ефективний інструмент у розробці методів навчання та викладання у вищій освіті. Однак, його успіх повністю залежить від того,

наскільки студенти сприймають цю технологію. Якщо студент відчуває дискомфорт у використанні цієї технології, то вона не зможе допомогти здобувачам належним чином розвиватися у віртуальній системі навчання. Таким чином, метою даного дослідження є аналіз можливих факторів, які впливають на ефективне навчання студентів, зосередившись на проблемах, з якими стикаються студенти закладів вищої освіти.

Базою дослідження стали студенти Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікації, Луцького педагогічного коледжу та Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. В опитуванні взяло участь 75 студентів, які навчались на 4 курсах. Така категорія була обрана не випадково, адже студенти 4 курсів вже знайомі зі своїм фахом, мають досвід навчання і дистанційно, і очно, тому можуть надати більш об'єктивні відповіді.

Опитування проводилось з метою визначити обізнаність студентів про цифрові платформи, їх цифрові навички, уподобання та здібності до дистанційного навчання за допомогою онлайн-режиму освіти. Більшість закладів вищої та передвищої освіти застосовують технології для навчально-виховного процесу, які підходить їм за вартістю та іншими факторами, такими як наявність необхідної інфраструктури, тому відповіді на перше питання студенти оцінили в процентному співвідношенні, як вказано на рис. 1.

З діаграми ми бачимо, що студенти в цілому ознайомлені з більшістю платформ, які використовуються дистанційно. Найбільша кількість

Обізнаність студентів про цифрові платформи, які можуть використовуватись при дистанційному навчанні

75 відповідей

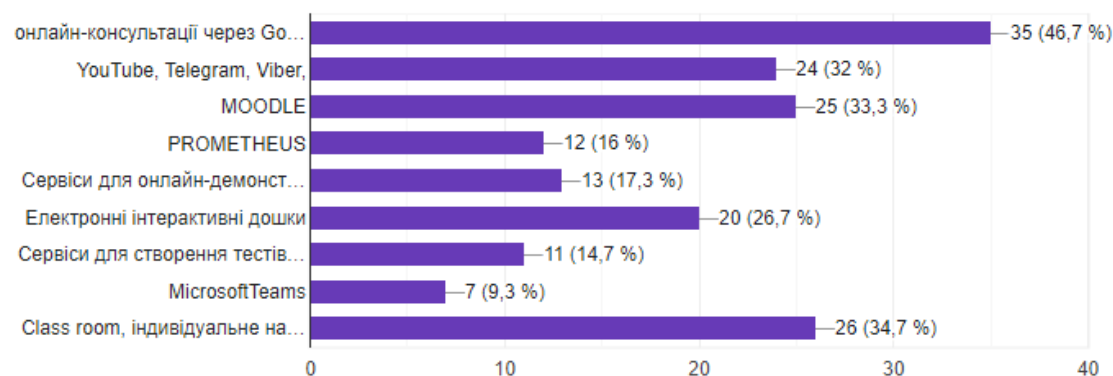

Рис. 1. Розподіл відповідей респондентів щодо обізнаності цифрових платформ дистанційного навчання

студентів відмітили онлайн консультації через спілкування в реальному часі (46,7%). Дійсно, на сьогодні це є адаптована, якісна заміна для реального спілкування в аудиторії. За допомогою мікрофона та камери можна спілкуватись зі студентами в віртуальних кімнатах, майже як в аудиторіях. Індивідуалізоване навчання через платформу Classroom (34,7%) має також свої значні переваги. Адже це безкоштовний додаток для всіх користувачів, включаючи викладачів та студентів, до нього можна отримати доступ та увійти з ПК (через веб-версію) або з мобільного телефону, за допомогою додатків для Android та iPhone. Це можливість створення онлайн-класу, який допомагає викладачам керувати навчанням та створювати інтерактивні заняття, допомагаючи студентам розширювати навчання за допомогою інструментів, доступних в Інтернеті. Майже рівномірно розподілились такі платформи – як для створення інтерактивних тестів (14,7%), використання інтерактивних дошок (26,7%), сервіси для онлайн-демонстрацій (17,3%). Досить широкого поширення на сьогодні має програмне забезпечення для управління курсами – Moodle (33,3%), яке є програмним пакетом з вихідним кодом, призначеним для допомоги викладачам у проведенні дистанційного навчання, чи для самостійної роботи студентів. Викладач може швидко та вільно обмінюватися нотатками та планами занять.

Також було задане питання, які саме фактори з перерахованих мають найбільший вплив на бажання студентів навчатись при дистанційній формі. Адже, дистанційне навчання це перш за все висока здатність самоконтролю студента.

Автори зазначають, що розподіл відповідей між матеріальними факторами (42,7%), необхідністю отримати диплом (37,3%) та бажанням стати спеціалістом (36%) розподілились відносно рівномірно. Студенти могли також дати свій варіант відповідей, які фактори можуть позитивно впливати дистанційне навчання. Це були фактори, які безпосередньо відносяться до роботи викладача, а саме:

- організовувати більше дискусійних та мотиваційних онлайн-занять, а не теоретичних лекцій;
- застосовувати в роботі викладача більше програм симуляторів, різних інтерактивних дошок та ін.

Хоча, було достатньо відповідей, що дистанційне навчання є доступним та зручним, та не потребує витрачання часу та коштів на дорогу.

Автори відзначають, що між цими факторами може існувати взаємозв'язок, адже онлайн-навчання вимагає реконструкції ролей, відносин і практичних занять між студентами та викладачами.

Загалом можна зазначити, що здобувачі в цілому задоволені дистанційним навчанням, особливо враховуючи ситуацію в Україні, коли в деяких регіонах неможливо проводити очне навчання, хоча і зазначають, що віддають перевагу традиційному навчанню.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, авторами було встановлено, що студенти знайомі з переважною більшістю цифрових платформ, відповідно викладачі їх широко використовують в своїй роботі. Здобувачі відмітили ефективність роботи цих платформ, та відзначили, що найбільш вагомими факторами до дистанційного навчання є матеріальна зацікавленість, тобто стипендіювання,

Які фактори впливу мають найбільше значення для вас при дистанційному навчанні

75 відповідей

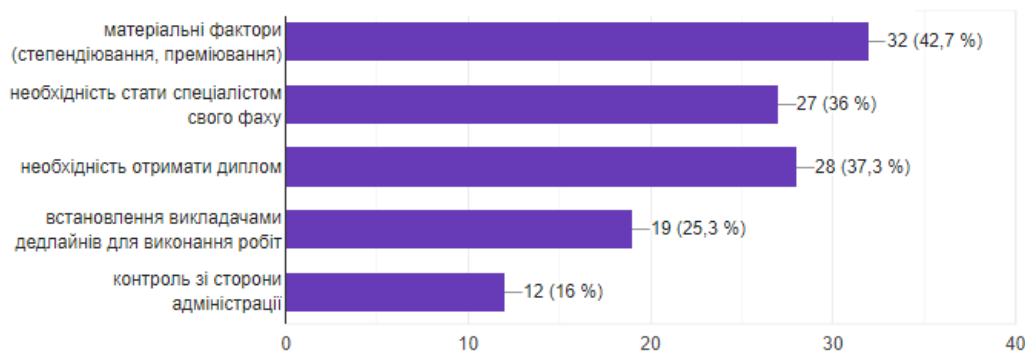

Рис. 2. Розподіл відповідей респондентів, щодо визначення факторів впливу на дистанційне навчання

необхідність отримати диплом, та можливість стати затребуваним фахівцем в своїй галузі.

Студенти повинні бути готові до технологій, управління навчанням, педагогічної практики та соціальних ролей, необхідних для онлайн-навчання. Ефективне дистанційне навчання

вимагає взаємозалежності для спільного розуміння навчальних цілей. Ретельний моніторинг та анкетування студентів, щодо факторів, які мають вплив на навчання, може допомогти викладачам визначити потреби студентів та побудувати навчання відповідно до них.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Digital gap during COVID-19 for VET learners at risk in Europe. CEDEFOP. European Centre for the Development of Vocational Training. 2020
2. Васюк О., Скумін Т. Теоретико-методичні аспекти організації дистанційної освіти. *Вісник Книжкової палати*. Вип. 2. 2011.
3. Даценко Г, Сузанська З. Дистанційне навчання як засіб стимулювання самоосвіти. Матеріали міжвузівського вебінару. ВТЕІ КНТЕУ. Вінниця. 2017. URL:http://www.vtei.com.ua/images/VN/31_03.pdf
4. Іваненко Ю. Дистанційне навчання як засіб розвитку самоорганізації студентів. *Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології»*. Вип.49. 2020.
5. Мурадова В. Х. Аналіз розвитку дистанційного навчання. *Збірник наукових праць. Системи обробки інформації*. Вип.8. С. 177–181. 2015.
6. Положення про дистанційне навчання. Наказ Міністерства освіти і науки України 21.01.2004 № 40. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>

REFERENCES

1. Digital gap during COVID-19 for VET learners at risk in Europe.(2020) CEDEFOP.European Centre for the Development of Vocational Training.
2. Vasiuk O., Skumin T.(2011) Teoretyko-metodychni aspekty orhanizatsii dystantsiinoi osvity. [Theoretical and methodological aspects of distance education.] *Visnyk Knyzhkovoi palaty*, vol. 2 [in Ukrainian].
3. Datsenko H, Suzanska Z. (2017) Dystantsiine navchannia yak zasib stymuliuvannia samoosvity [Distance learning as a means of stimulating self-education.]. *Materialy mizhvuzivskoho vebinaru. VTEI KNTEU*. Vinnytsia. Retrieved from:http://www.vtei.com.ua/images/VN/31_03.pdf [in Ukrainian].
4. Ivanenko Yu.(2020) Dystantsiine navchannia yak zasib rozvytku samoorhanizatsii studentiv [Distance learning as a means of developing self-organization of students] *Zbirnyk naukovykh prats «Problemy suchasnoi psykholohii»* [Collection of scientific works «Problems of modern psychology»], vol.49 [in Ukrainian].
5. Muradova V.(2015) Analiz rozvytku dystantsiinoho navchannia [Analysis of the development of distance learning.] *Zbirnyk naukovykh prats. Systemy obrobky informatsii* [Collection of scientific papers. Information processing systems.]. vol.8. pp. 177–181. [in Ukrainian].
6. Polozhennia pro dystantsiine navchannia [Regulations on distance learning.](2004). Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy [Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine] № 40. Retrieved from:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18> [in Ukrainian].